

Szente B. Levente

Bingyó Berpyó
Nekeresdországban

Szente B. Levente

Bingyó Bernyó
Nekeresdországban

(verses mese)

ISBN 978-606-8494-94-8

Megjelent a

gondozásában

garabontzia@gmail.com

0756513968

www.facebook.com/garabontzia

Borítórajz: Buzogány Levente
Belső illusztrációk: Kandó Zsanett, Lőrinczi Anetta
Szerkesztette: Kleindl László

Marosvásárhely, 2018

I.

Volt egyszer a világnak
egy darabkája,
ott nőtt fel,
cseperedett
az ég felé, az emberiség
legszebb és legnagyobb
mesefája.

Hajdanán történtek épp
az alábbiak:
pontosan akkor, amikor
az óriási Égigérő Fának
egyik levelén, még elfért
százszor annyi minden, mint
napjaink összes erdeje, fája.

Ej, na! – nem is erről
akartam nektek beszélni.
Hagyjuk hát az Égigérő Fát,
nődögéljen csak tisztességesen,
hisz úgy gyarapodik majd,
a róla szóló, köré telepedő,
kacifántos mesék száma.

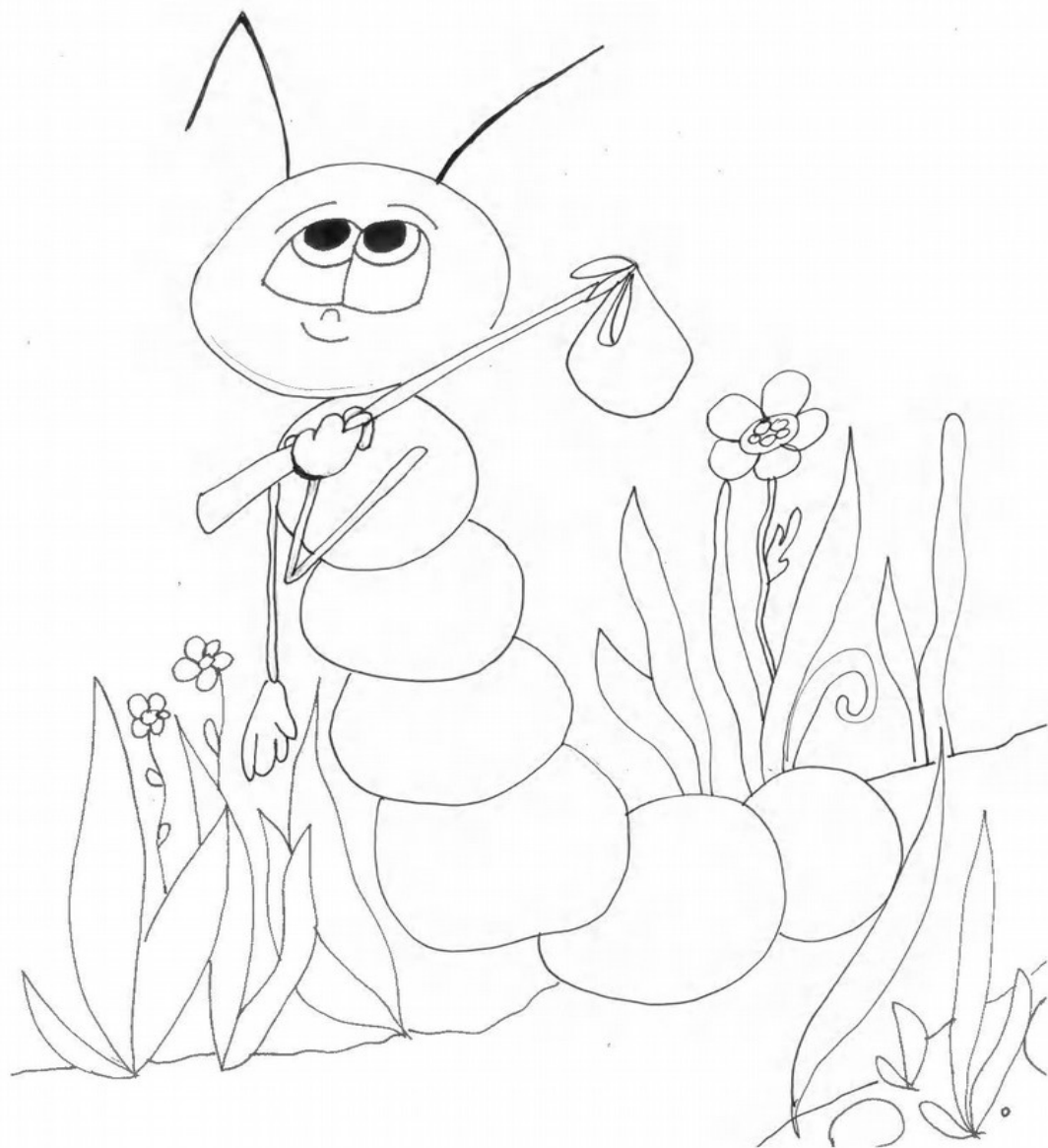

II.

Szóval, volt ennek a fának,
annak is az egyik levelén,
egy igen fura, Nekeresd nevű országa.
No, ennek az országnak,
annak is szinte a közepének legszélén,
éldegélt Bingyó Bernyó,
aki kezdetben nem volt más, mint egy hernyó.

Hogy milyen hernyó?
Tán azt még maga sem tudta,
nem is volt önmagával tisztába,
hisz fiatal volt még, de
ha sokat eszik,
egyszer lepke lesz belőle,
és benő végre a feje tetejének lágya.

Tömte is magát rendesen,
hogyan fejlődjen mielőbb,
napestig csak járt - kelt
és folyamatosan zabált.
Így nem sokat lebzsegett, lazált,
mert közben az ennivalóért
törte kezét-lábát.

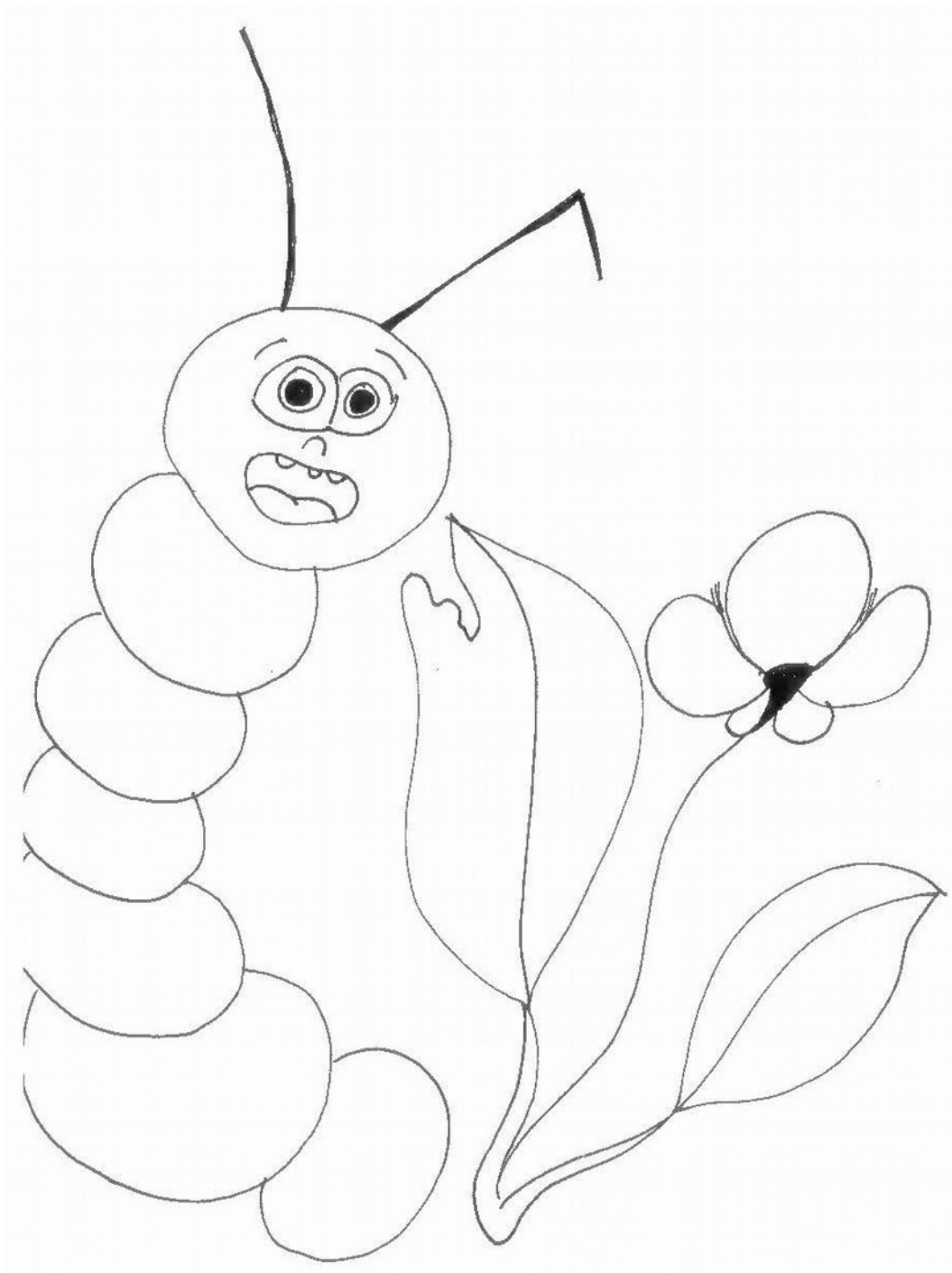

III.

Pillangó, lepke, neki
aztán mindegy volt, mi lesz!
Mert ha itt az idő,
hogy bábkorából is kiküzdje magát,
többé, véle nem csúfolkodik senki már.
Mert szép lesz ő,
mint a szénaillatú mezők, az illatozó virágos rétek.

Hegyek és erdők között,
gyorslábú patakok
fölött repkedő, tündérekhez hasonló,
akár egy szabad madár.
Csak hát, akkor ő lepke már,
gondolta a zöld kis hernyó, kinek neve
Bingyó Bernyó.

Mit gondoltok, mit mondott neki
egyik nap, egy kétpöttyű katicaféle,
valami rettentően bűzös bogár.
-Hej, mondta. Miért vagy te
bingyó fejű hernyó? Mikor a bingyó
nem is hernyó. Te meg
nem vagy bingyó.

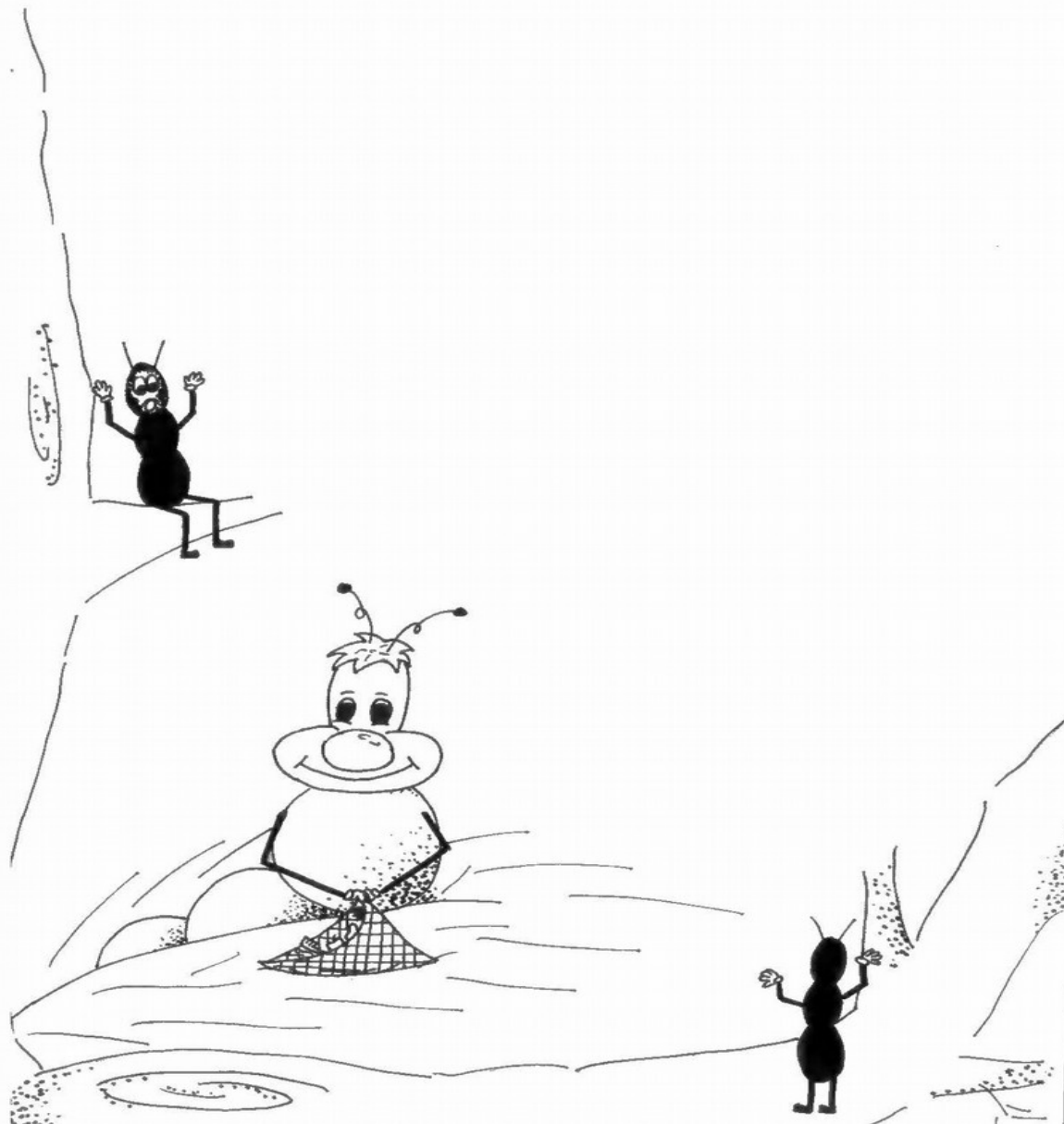

IV.

Csak elejed van, s véged,
bingyó fejed nincsen mégsem,
csak úgy néz ki,
mintha az lenne.
Nem is vagy olyan, mint egy
bingyót rágó,
lyukban lakó bogár féle.

Háborgott,
bosszankodott ezen
a hernyó Bingyó Bernyó, s mert megválaszolni
nem tudott, szaporán fűnek, fának rágcsálásába
kezdett ismét, rendesen.
Mi elébe került, azt rendre mind felfalta,
hadd nőjön, kerekedjen neki a pocakja.

De eközben
fura egy dolog történt:
Bingyó Bernyó,
evés közben
azon kapta magát,
hogy piciny agyát
megtámadta a gondolkodás.

V.

Körötte épp hangyáék jöttek s mentek,
és már vitték is a hírt, hogy né,
mit mondott az a kétpöttyű
katicaféle rettentően bűzös bogár! -
hogy „miért vagy te bingyófejű hernyó,
mikor a bingyó, nem is hernyó”,
és aztán így tovább és tovább.

Miközben a kis hernyót lefoglalta
a gondolkodás, elhatározta,
hogy ha ez így megy tovább,
hát netovább! Bizony, lesz ami lesz,
jöjjön minek jönni kell!
Veszteg maradjon, mi úgy sem kell,
az eféle piszkálódásnak nem ül fel.

Ő már biza világgá megy, szerencsét próbál,
ha már rátalált a gondolkodás.
S ha még tudná azt is,
pontosan ez miből áll,
hogyan kell, úti lapi elég van, köti rögtön talpa alá,
lesz belőle egy világ jártas-köttes ember,
ha úgy hozza a sors, még kalandornak is beáll.

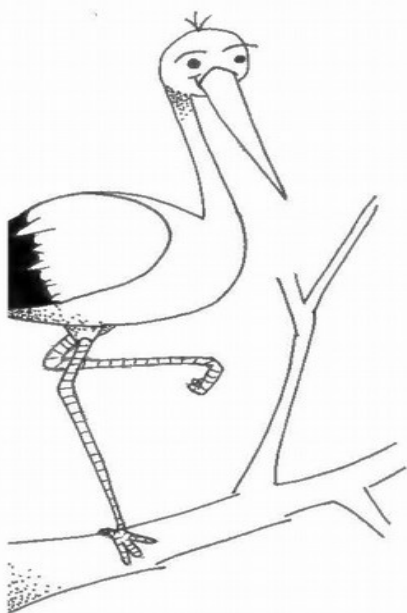

VI.

- Ingyom-bingyom, hát ez a beszéd!
huhogott fel biztatólag Bögyös Bagoly. -
Az élet iskoláját,
bizony ki kell járni mindenkinek! – mondta. - Kedves barátom,
ha neked menni kell, kalandorkodásra adtad a fejed,
onnan már el sem tévedhetsz.
Uccu neki, vesd el magad, míg meg nem gondolod magad.

-Csak bátran előre, sose hátra,
intett szárnyaival
egy öreg holló, meg egy sas. -
Jegyezd meg jól, döntésed lehet végleges,
de ne a bosszúvágy vezessen sosem.
A gúnyolódásnak pedig semmi értelme,
hiszen csak a nagyon buták szokása ez.

Jönnék, s lesznek még megpróbáltatások,
hajtson a kíváncsiság, a tudásszomj,
de aztán
majd egy olyan világot hagyj magad után,
hová élni és álmodni magad is szívesen járnál.
Én azt mondom!
És hát, jó utat!

VII.

-Így igaz ez! – hagyta helybe Gólya Góliát,
a langaléta költöző madár, miközben egyik lábáról a másikra állt.

-Mert a hangsúly, ugyebár! Az mindenekelőtt, s nem más.

Másképpen, hát ugye, ki mondja meg, mit jelent az,
hogyan ki, mi, miért, hány méter az erre-arra, meg az oda-vissza.

Merthogy, ugyebár, kezünk, lábunk helyett a szánk
azért, ugye-ugye, az többet jár.

Kevesek vagyunk kinek nem csak a szája,
hanem az esze és a lába egyszerre jár.

Akárhogy is van ez, szeretet nélkül mit sem ér az élet.
Egyetlen ölelésben ott van az egész világ. Ez legyen a szívedben.

És mindenki bólogatott. Mindenki, aki csak búcsúzni jött,
ott volt, így tolakodott Nekeresdország színe-java,
apraja és nagyja.

Jól esett ez a kis hernyónak,
és ahogy ő is mondta:
Bingyó Bernyó ne legyen a nevem,
ha én kalandorkodásra sok szeretettel és
bátorkodva fel nem kerekedem.
És felkerekedett!
Fel bizony.

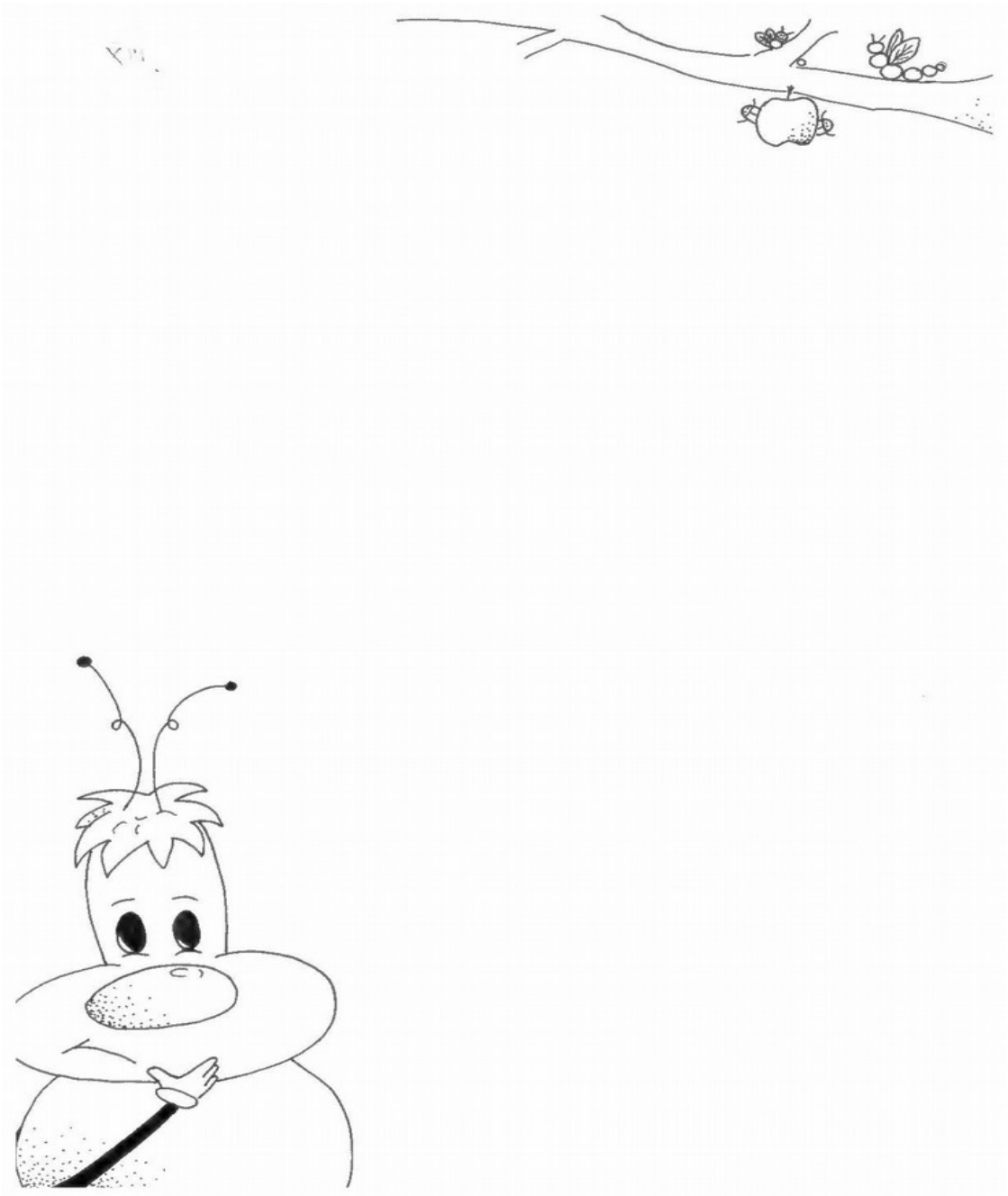

VIII.

Búcsúzóul kalapot éppen nem emelt,
mert az nem volt neki, de összes aprócska tüskéjét
illedelmesen szépen megbillentette.
Ábécé sorrendbe szedett gyorsan minden nevet
és helyet, mindent kire emlékezett, ki és mi
fontos volt neki jól megjegyezte,
aztán intett egyet, útnak indult, egyenest.

Emlékeztek még, hol élt
Nekeresd nevű országban
Bingyó Bernyó, a zöld kis hernyó?
Pontosan a szélén,
és nem a közepén! Várjatok! Elmagyarázom én,
miért fontos ez, emlékezni erre
majd hogyan, miként kell!

Mert hát mondanom kellett volna korábban,
hogy a nevezetes
Égigérő Fának levele,
csupa rejtéllyel volt tele.
Nem is akármilyenekkel!
Kanyargó görbékkel,
egyenesekkel és helyenként kereszteződésekkel.

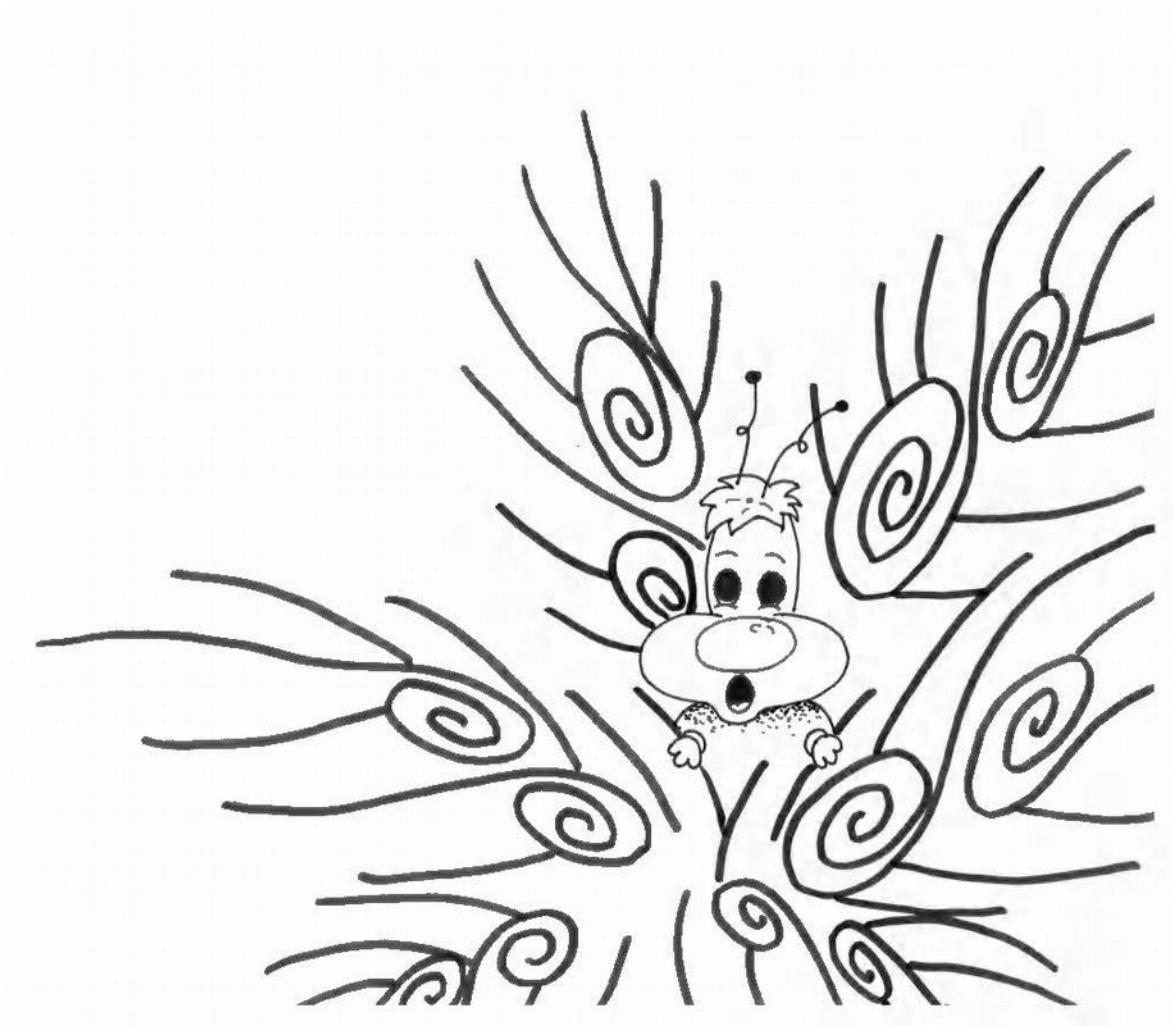

IX.

Tudjátok-e, milyen a csiga háza?
Elindul egy vonalka, halad,
körbe-körbe, forog és pörög,
egymáshoz mégsem ér sosem,
mégis találkoznak egyszer egy pontban.
Ilyen hát a fa levélerezete,
de csakis Nekeresdországban.

Más volt biza ennek a fának összes levele,
mint amit eddig láthattatok, ismertetek.
Két egyformát találni még sem lehetett volna,
kétszer ugyanaz itt nem ismétlődhetett meg.
Amit csak elképzelték,
az mind egy szálig meg volt az Égigérő Fának,
már régen, hajdanában.

Tudom
mire gondoltok!
Igen,
még egy mézédés levele is volt.
Íze, olyan,
mint a cukormázás
csokoládétortának.

X.

És aztán a törzse, az Égigérő Fának?
Hogy milyen az? Képzeljétek csak:
Törzse egyenest az egekbe nyúlik,
hatalmasabbat képzelni sem lehet.
Tíz karján kilenc ágóriás, s még tizenhárom.
Egyik felén a Nap, a másik felén a Hold lakott télen-nyáron.
Köröttük tengernyi sok, rengeteg csillag ragyogott.

Ők világították be a szerteágazó koronás faleveleket,
a kicsiket és a nagyokat.
Hogy honnan tudom?
Elmondták nekem a nyári felhőkből
aláeső meleg esőcseppek. Télen pedig,
a sok-sok hópéhely látta a fenti dolgokat,
a történeteket.

Hiszen messzi fönről jöttek,
akár a szél, meg az öreg idő,
belátták és belakták ők
az Égigérő Fának
minden pontját, a levelekkel tele
ágas-bogas ország
egész zegét-zugát.

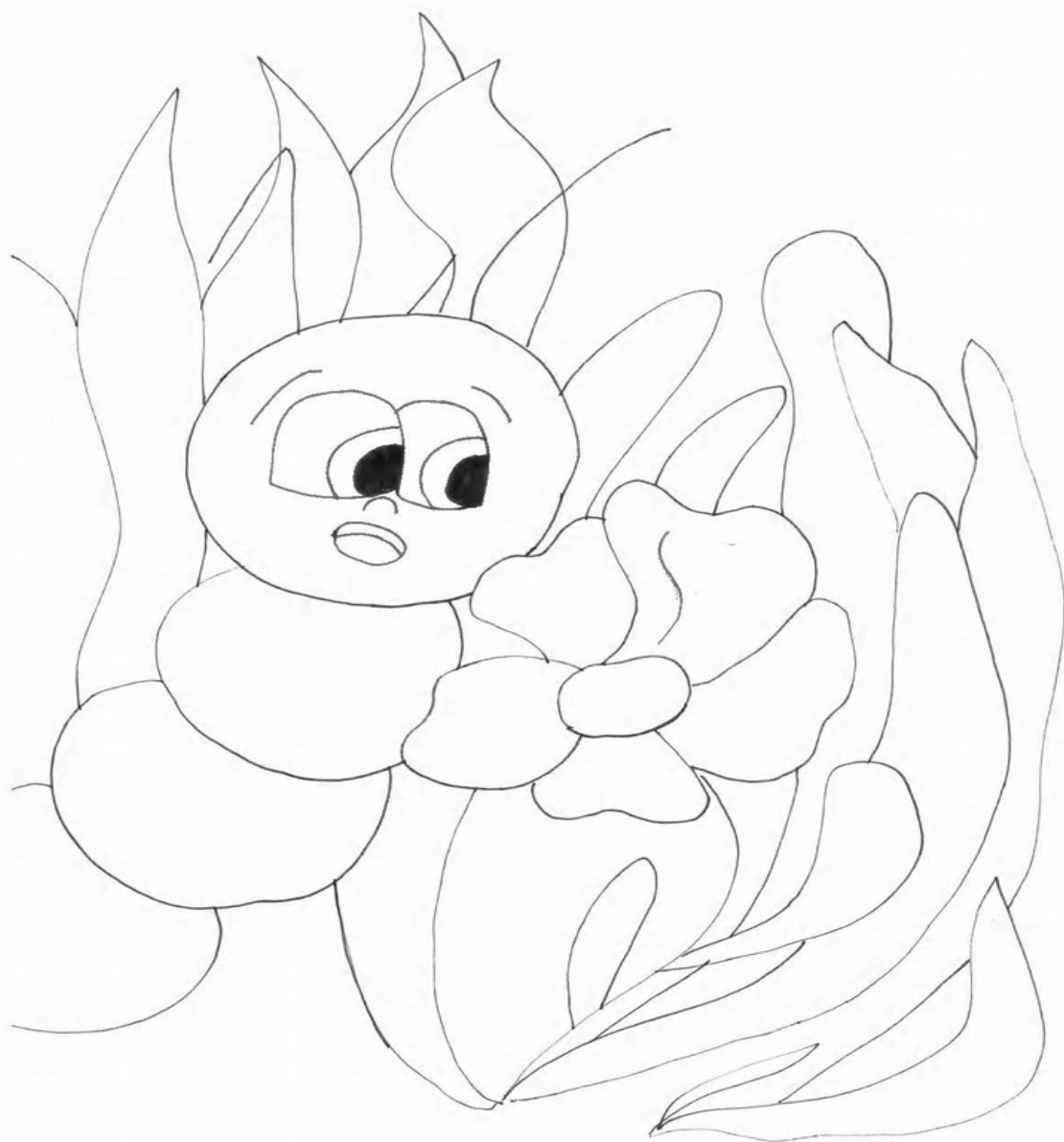
XI.

Na, szóval Bingyó Bernyó elindult immár,
de a kalandorkodásnak, hogyan kezdjen hozzá?
Ezt az egyet, és sok minden mást, azért ő sem tudott mindjárt.

Hát ismét gondolt egy nagyot,
és szökött egyet kettő helyett,
ahogy erre fele mondani szokás:
amekkorát csak tudott, hát akkorát ugrott.

Az égbolt-levelek felzizegtek,
mint arany ősz tavaszán a földi fák.
Ott mocomogtak feje felett szépen,
és ő éppen az egyiken termett,
egészen pontosan, a levélvilág
egy ösvényére esett,
vagy hát inkább rálépett.

S még jó, hogy fejét bele nem verte
a magas égbe,
vagyis, akarom mondani,
valamelyik roppant nagy falevélbe.
Furdalta a kíváncsiság, jószerivel
hajtotta most már a kalandvágys, is,
mi lehet itt, kié és mié ez a különös ország?

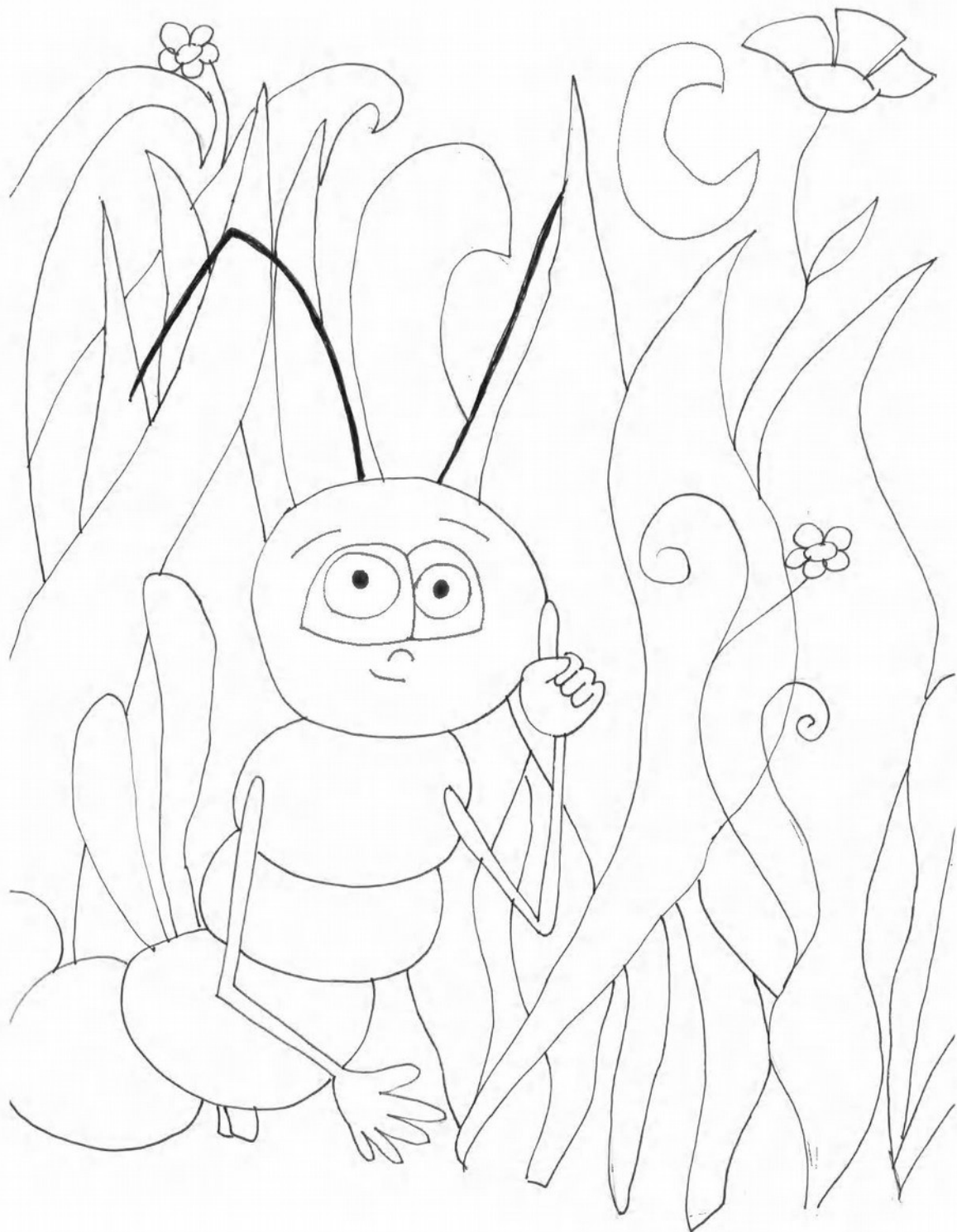

XII.

Ha már így esett,
hogy a dolog megesett,
és hála a Fennvalónak és az égieknek,
hogy el nem esett,
kalandor útja ez ösvényen, tovább,
vajon merre,
hová vezet?

Elindult, ment, mendegélt a semmi közepén,
egészen a végéig, s onnan aztán még félig,
hol aztán alig csak szétnézett, hát azt látja,
hogy mindenhol követi őt valami
igen fura sötét szerzet, csúf árnyék.
Tán egy eszeveszett,
eszét vesztett gonosz király lenne az?

Vagy, mi előtte is,
mögötte is, oldalt és
másik oldalt is,
feje fölött és talpa alatt is,
mint valami torz tükörkép,
pimaszul ott lebegett,
ez, csak a félelem lehet? – kérdezte.

XIII.

Egyedem-begyedem, én drága lelkem, sopánkodik
egymagában Bingyó Bernyó a kalandor hernyó.

Most vajon mi következik? Mindenki, ki egyedül van, így viselkedik?

Huss félelem, huss innen!

Nem engedem, hogy rajtam uralkodjon, gondolta.

-El innen, rusnya árnya beste lelkeknek,
minden félelmeknek! Huss, huss, hess!

-Micsoda világ ez? – kérdezte.

Azt hitte, valaki csak választ ad,
csak van valaki, ki már az árnyak titkát kileste,
segítségére jön, ha jön annak ideje,
de ha nem, hát kemény legény ő,
végül majd hátha egymaga válaszra lel.
De bizony se kép, se hang, sehonnan nem jött.

Sőt, a saját torkából is vékonyan tört elő minden egyes szó.

-Rettentően fura ez a világ! – suttogta.

Még jó, hogy legalább az ember
ilyen helyzetben ha eszét nem veszti el,
ki bízik önmagában okosan, végül önmagára talál, mert
ki lenne hát a nagy merész világjáró itt,
mint Bingyó Bernyó, a kalandor zöld kis hernyó!

XIV.

Ő, ki nem fél semmitől, bármi és bárki is állja neki útját.
Habár, vigyázni kell, mert jobb félni, mint megijedni, tartja
a régi és igaz bölcs mondás.
Ha egyszerre gondolkodunk szívünkkel és fejünkkel is,
okosabbak lehetünk.
De nem másoknál, hékás! Hanem saját magunknál!
És ment tovább, és tovább, tovább.

Közben csak pislogott,
mint béka a csihányban.
Mert tudjátok, a világjárónak fel kell bizony
vállalja minden lépését, útját.
Nem volt könnyű.
Itt minden sötétből volt.
Sötétből voltak a fák, a fű, a virág.

Sötét volt a kő, a hegy, minden bokor,
még a lombok és gyökerek között megbúvó ismeretlen is
olyan sötét volt, mint a degenyeg.
S ha ez aztán nem volna elég,
a saját kérdései is sötét árnyat vetettek rá.
Mígnem egyszer, hát a sötéten át, mit lát?
Egy sötétből font kerítés állta neki útját.

XV.

Az pedig az égig ért, éppen addig,
hol válaszfal volt már a józan ész.
Na, gondolta, most aztán helyben vagyunk!
Erőlteti azért szemeit, hogy jobban lásson,
s hát, tiszta szerencse, hogy indulása előtt
megevett egy egész négylevelű lóherét,
halljatok ide! Még nevetett is rajta az egész rét.

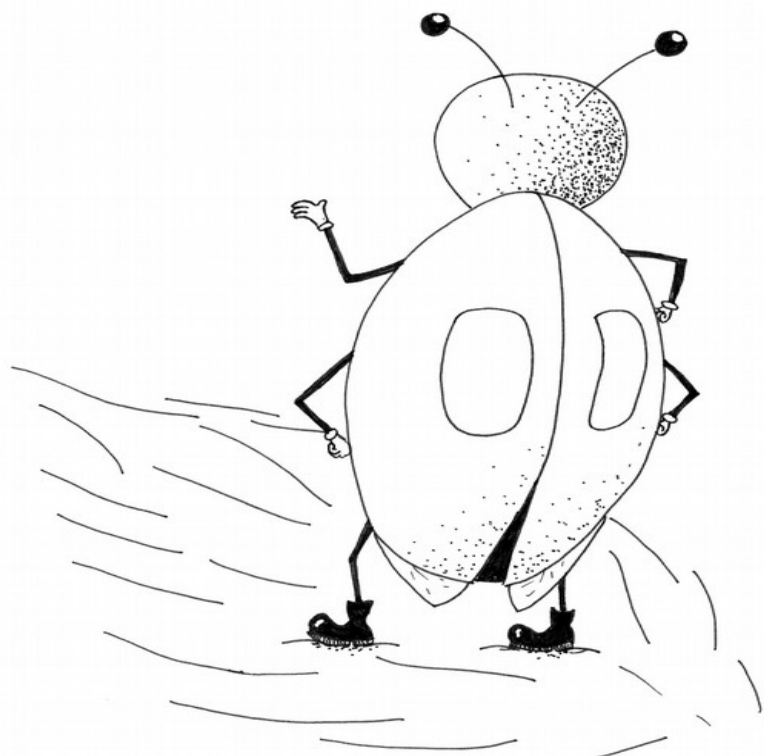
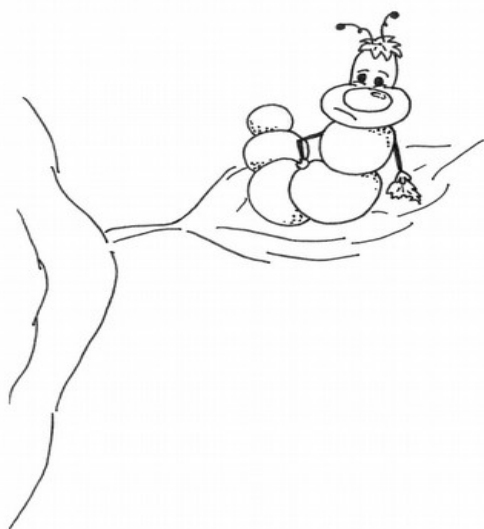
Addig meresztette szemeit, hogy egy kristálykövet látott fényleni odafent.

Olyan szép volt, párja nem akadt volna,
csak valamilyen regében, ha mondjuk, az is benne volna.

Talán, itt élnek a Falények, gondolta
Bingyó Bernyó hernyó. Mint ahogy mondták
régén, azokban az ősi történetekben, mesékben,
hát pontosan ilyen hely lehet hol a fura lények élnek.

Ők azok kiknek nevüket kimondani nem
szabad, már ha tudja is valaki azokat a titkokat,
amire csak kevesek emlékeznek,
és amelyek, mint titkok, a dolgok neveiben léteznek.
Az a hír járta, ezek a lények, ha nagyon akarják,
menten megigéznak.

Hát megzavarni őket, ok nélkül, csak azért sem lenne érdemes.

XVI.

Mint azok a gyönyörű virágok is,
ott, ahol kezdetét vette az egész élete, története.
Azok tudnak aztán rendesen ígézni!
El sem hinnétek, hogy menyire.
Egyszer addig bámulta egyik nefelejcs, hogy vajon felfalja,
vagy ne falja fel, ezen gondolkodott, amikor
azon kapta magát, hogy bizony komoly ígézet alatt áll.

Egyetlen esélye volt csupán:
inkább megdicsérte, ilyen, meg olyan szép vagy,
drágaságos nefelejcs virág, s mire az szólhatott volna egyet is,
ő, a Bingyó Bernyó, aki ráadásul
hernyó is, meg nem is,
akiből majdan még lepke, vagy pillangó lesz,
egyszeriben tovább állt.

Az igazán szépet
nem szabad sokat nézni,
az szavak nélkül is önmagáért beszél,
vonta le a következtetést.
Lám, ki tudja mik történhetek volna,
ha szíve nincs a helyén,
ha az igazság nem az ő oldalán áll!

XVII.

Már éppen a dicséreteket akarta
megfogalmazni magában, amikor érezte, teste pihekönnyű lesz,
a következő pillanatban már a levegőben volt,
szárnyalt mint a madár. Egyet, kettőt pislogott,
mire ismét kinyitotta szemeit,
túl a sötéten, messzi magasban járt, vagyis
szállt, csak szállt.

És egyszer csak, egy másik levélen találta magát.
Ebben az országban olyan fényesség volt,
hogy benne alig találta meg saját magát.
A napra lehetett nézni, de másra nem.
Ilyen volt ez az ország.
Sötétség után, világosság.
Na de ilyet!? És épp ennyire?

Hát ez sem az a hely ahová az ember kívánná magát.
Nem volt mit tenni, ugrott még egyet, aztán
megint másik országba érkezett.
De ilyet sem látott a világ! Itt minden és mindenki a feje tetején állt.
A föld alá füstöltek a háztetők kéményei, az égbe hullottak a vízesések,
fejükön álltak az ott lakók, gyökereiket lengették a fák,
és visszafele jártak az órák.

XVIII.

Szórakoztató ez inkább, vagy annál is több van itt?
Netán, szörnyű és rettenetes mindez?
Nem tudta eldönteni, de ha ez jó
az itt lakóknak, kiigazítani a dolgot,
nem érdemes, majdnem fölösleges.
Mindennek van értelme, semmi nem történik hiába.
De hadd gondolkozzon ezen az, aki még itt nem járt.

Így hát, szökött egyet és ment tovább.
Hej, de bolond egy helyre csöppent! Az emberek a hajuknál
fogva közlekedtek. Úgy jártak-keltek, szökeltek, hogy saját
kezükkel megragadták kinek mije volt,
haja, vagy füle, aztán már dobta is magát arrébb,
keze-lába pedig ezalatt táncot járt,
így mulatott, játszadozott itt a világ.

Hát ez se nekem való hely,
mondja erre
Bingyó Bernyó,
a kis zöld hernyó.
Szép szerivel
innen is tova szökelte,
vagyis ugrált.

XIX.

Egy másik helyen
emberek, óriások, törpék,
tündérek éltek
közösen, mindannyian egymás mellett.
Olyan béke uralkodott ezen a falevélen,
hogy párja nem akadt neki
az egész földkerekségen.

Nem volt itt semmi gond egy szál se soha, mondják,
születésük óta megértésben éldegéltek itt a teremtmények,
csupán annyi volt a bajuk szegényeknek,
hogy folyton elfelejtették
kinek mi a neve,
honnan jön,
hová tart éppen.

Amikor bemutatkozott volna a kis hernyó
egy kedves kis tündérforma lénynek,
azt vette észre, hogy nevét elfelejtette,
azt sem tudja,
miként került e helyre,
mi a célja, van-e olyan egyáltalán,
és miért rózsaszínű saját nevetése?

XX.

Hasát fogta, úgy kacagott,
rengett bele egész teste,
lába alatt kilikadt a falevél,
ő pedig esett, csak esett, zuhant alá,
mígnem fennakadt egy csipkebokor ágán,
honnan fejjel lefele lógva, lassan bebábozódva
elérte az álomország biztonságát.

És napok és éjjelek követték egymást,
Bingyó Bernyó a zöld kis hernyó, miközben mélyen aludt,
csöppnyi teste lassacskán átváltozni látszott.
Egy szép napon aztán eljött az idő,
levetette bábruháját, elhagyta
álomországát és színes fényekben pompázva
előbújt, hogy mindenki lássa új pillangóruháját.

Kalandja nem ért itt véget, nehogy azt gondoljátok,
mert csak most kezdődik el végre.
De ez már legyen egy másik történet.
Megeshet bármi még, ezt ne feledjétek.
Mert semmi új nincs a világban, hiszen
minden ami van, már volt egyszer az ősidőkben,
lesz is egy másik jövőben.

XXI.

Nem kell más hozzá,
csak annyi,
hogy egy jobb
és jobb világot,
jelenünkben megálmodni,
egymásra figyelve,
szerethetőbbé merjük tenni.

* * * * *

A szerzőről:

Szörényváron (ma Drobeta-Turnu Severin) született 1972. szeptember 21-én. Bözöd-újfalusi származású. 1979. óta Székelykeresztúron él. Iskoláit ugyanitt végezte - alsó tagozat: Petőfi Sándor Általános Iskola, érettségi: Orbán Balázs Gimnázium 1992.

2002-ben a marosvásárhelyi Tanárképző Főiskola magyar–néprajz szakának hallgatója, majd átiratkozik a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia szakára.

Első írásai a Romániai Magyar Szóban jelennek meg 1994-ben. Több irodalmi pályázat nyertese vers, mese kategóriában. Tudósítóként és irodalmi alkotásokkal is jelen van, hazai és a külföldi lapokban: Hargita Népe, Udvarhelyi Híradó, Népújság, Udvarhelyszék, Juventus, Heli-kon, Napsugár, a Vers, Hazanéző, Szitakötő, Firkász, Erdélyi Toll, Örökségünk, Korunk, a zilahi Hepehupa, Bárka, PoLiSz, Napút, Átalvető, Agria, Ezredvég, Búvópatak, Polikróm, Erdőszentgyörgyi Figyelő, Erdővidék, Garabontzia, Láng, Kisváros.

Irodalmi, néprajzi közlések, interjúk és riportok, ismertetőik sorát kalendárium, antológia, internetes irodalmi lapok: Ezüst híd – Srebrni most, E-irodalom, Magyarul Bábelben, Káfé Főnix, Lenolaj, Poet, Holnap Magazin és mások hozzák.

Több antológia - szépirodalom, néprajzi tanulmány kötet társszerzője.

Jelenleg a székelykeresztúri Polgármesteri Hivatal művelődési osztályának kulturális referense.

Garabontzia Könyvkiadó

JÖN A MÁSODIK RÉSZ!

Szente B. Levente

**Bingyó Beryó,
a bátorka Illangó**

(részlet)

„FigyeljeteK ide! Szóval az úgy volt, ha emlékeztek a történetre még, hogy Bingyó Beryó, a világ-jártas, szöttes-köttes, - nem is ember, zöld kis hernyó, tudjátok! - útja végének a legelején, első lépésének befejezéseként, Álomországba csöppent éppen. Oda, ama híres és nevezetes Nekeresdország Égigérő Fájának a sokadik ágú, megszámlálhatatlan levél ország csipkebokor levelére. Mint ahogyan az a lepke, és pillangó népségnél az sok-sok ideje már szokássá fajult, hát előbb bebábozódott, átaludt egy egész telet, aztán mikor a tavasz első meleg sugarai köszöntötték a természetet, lepke módra, Bingyó Beryó pillangó képében a bábtojából kikecmergett. ...”

A szerző önálló kötetei:

***Az első éj* (versek, Székelykeresztúr 1996)**

***Az ezüsthajú tündérleány* (mesék, Székelyudvarhely 2000)**

***Örök szél dala* (versek, Kaposvár 2001)**

***Tollkalitka* (versek, Székelyudvarhely 2005)**

***Tücsök, Zöld Manó és a többiek* (meseregény, Mv.-hely 2014)**

***Tükörszilánk* (versek, háromsorosok, Marosvásárhely 2014)**